

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

X kadencja

Zapis stenograficzny

z posiedzenia
Komisji Środowiska (96.)

4 stycznia 2023 r.

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy budżetowej na rok 2023 w częściach właściwych przedmiotowemu zakresowi działania komisji: 22 – Gospodarka wodna; 41 – Środowisko; 51 – Klimat; 68 – Państwowa Agencja Atomistyki; 83 – Rezerwy celowe; 85 – Budżety wojewodów ogółem, a także planów finansowych: Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie; Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej; Babiogórskiego Parku Narodowego; Białowieskiego Parku Narodowego; Biebrzańskiego Parku Narodowego; Bieszczadzkiego Parku Narodowego; Parku Narodowego „Bory Tucholskie”; Drawieńskiego Parku Narodowego; Gorczańskiego Parku Narodowego; Parku Narodowego Gór Stołowych; Kampinoskiego Parku Narodowego; Karkonoskiego Parku Narodowego; Magurskiego Parku Narodowego; Narwiańskiego Parku Narodowego; Ojcowskiego Parku Narodowego; Pienińskiego Parku Narodowego; Poleskiego Parku Narodowego; Roztoczańskiego Parku Narodowego; Słowińskiego Parku Narodowego; Świętokrzyskiego Parku Narodowego; Tatrzańskiego Parku Narodowego; Parku Narodowego „Ujście Warty”; Wielkopolskiego Parku Narodowego; Wigierskiego Parku Narodowego; Wolińskiego Parku Narodowego (druk senacki nr 890, druki sejmowe nr 2653, 2831 i 2831-A).

(Początek posiedzenia o godzinie 13 minut 32)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący
Zdzisław Pupa)

PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA

Szanowni Państwo, minęła godzina 13.30.

Otwieram posiedzenie senackiej Komisji Środowiska, która rozpatrzy ostatni budżet w tej kadencji Senatu.

Jest to wydarzenie wyjątkowe. Spotykamy się na początku nowego, 2023 r. Pozwolicie państwo, że złożymy od całego prezydium życzenia samych pięknych, wspaniałych dni w całym 2023 r. dla każdego z państwa.

Szanowni Państwo, w porządku obrad mamy rozpatrzenie ustawy budżetowej na rok 2023 w częściach właściwych przedmiotowemu zakresowi działania komisji: w części 22 „Gospodarka wodna”, w części 41 „Środowisko”, w części 51 „Klimat”, w części 68 „Państwowa Agencja Atomistyki”, w części 83 „Rezerwy celowe”, w części 85 „Budżety wojewodów ogółem”, a także planów finansowych Państwowego Gospodarstwa Wodnego „Wody Polskie”, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz parków narodowych.

Szanowni Państwo, żeby nie przedłużać, przystąpimy do procedowania. Zrobimy to w ten sposób, że rozpoczniemy pracę od części budżetowej 22. Pan minister Siarka prosił, aby część „Klimat” rozpatrzyć na końcu z uwagą na jego spotkanie z premierem. Został poproszony o takie spotkanie. Będzie starał się dotrzeć na koniec naszych dzisiejszych prac, żeby omówić część związaną z klimatem i środowiskiem.

Poprosimy w tej chwili przedstawiciela Ministerstwa Infrastruktury, prawdopodobnie pana ministra Witkowskiego...

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury Grzegorz Witkowski: Dzień dobry. Jestem.)

...o zabranie głosu i przedstawienie części związanej z gospodarką wodną.

Ale jeszcze, jeśli pan minister pozwoli, serdecznie powitam pana ministra i osoby panu towarzyszące oraz przedstawicieli Państwowego Gospodarstwa Wodnego wraz z panią Beatą Orlik, zastępcą prezesa do spraw ekonomicznych i organizacyjnych. Witamy serdecznie. Jest z nami również przedstawiciel Państwowej Agencji Atomistyki, pan Andrzej Głowacki, wiceprezes wykonujący obowiązki prezesa. Pan minister Siarka, jak mówiłem, do nas dotrze. Pan Dominik Bąk też na pewno za chwilę się z nami połączy albo tutaj przyjdzie. Ma przyjść. Witam osoby towarzyszące. Z Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska jest pan Marek Kajs, zastępca dyrektora generalnego ochrony środowiska, z osobami towarzyszącymi. Witamy przedstawicieli Departamentu Finansowania Sfery Gospodarczej. Witamy pana Marka Gromca, eksperta naszej komisji, oraz przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli, pana Kornela Drabarka. Jest z nami pani Ewa Kwast, która współpracuje z Norwegian Energy Partners.

Szanowni Państwo, teraz poprosimy pana ministra Grzegorza Witkowskiego o przedstawienie tematu związanego z gospodarką wodną – część budżetu 22.

Proszę uprzejmie, Panie Ministrze.

PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE INFRASTRUKTURY
GRZEGORZ WITKOWSKI

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Korzystając z okazji, chciałbym złożyć wszystkim życzenia. Wszystkiego dobrego w nowym roku. Życzę, żeby okazał się on dobry dla państwa oraz państwa współpracowników i na sam koniec zwycięski.

Mam zaszczyt przedstawić państwu wydatki budżetu państwa zaplanowane w części 22 „Gospodarka wodna”. Rano było posiedzenie Komisji Infrastruktury i mogliśmy się pochwalić, że w tym trudnym roku udało się panu ministrowi finansów i panu premierowi Mateuszowi Morawieckiemu wygospodarować znacznie więcej pieniędzy dla części gospodarki narodowej, jaką jest gospodarka wodna. To, że ona jest istotna, pokazał nam bardzo dobitnie ubiegły rok. Zobaczyliśmy, jak ważne są inwestycje hydrotechniczne, jak ważne są inwestycje w śródlądowe drogi wodne, w gospodarowanie wodami i jak kosztowne są rozwiązania, które powielamy, pomni doświadczeń naszych kolegów, partnerów z Europy Zachodniej. Tam, przypominam, śródlądowe drogi wodne i transport rzeczny, w ogóle gospodarowanie wodami, to ponad 30% całego transportu. U nas niestety przez zaniedbania, przez brak inwestycji, przez błędną politykę naszych poprzedników i przez pseudoekonomiczne rozwiązania jest to tylko niecałe 5% całego transportu. Ile tirów byłoby mniej na polskich drogach, polskich autostradach, ekspresówkach, które buduje z mozołem minister Adamczyk, gdybyśmy mogli przerzucić kontenery, węgiel, który z takim trudem sprowadzamy z całego świata, na rzeki, na Odrę i na Wisłę?

Reasumując, powiem tak. Szanowni Państwo, mamy ponad 135% budżetu z ubiegłego roku, czyli 1 miliard 700 milionów zł na część „Gospodarka wodna”. Na działalność Państwowego Gospodarstwa Wodnego „Wody Polskie” mamy ponad 1 miliard zł, 130% w porównaniu do kwoty z ubiegłego roku. Mamy ponad 140% na instytuty badawcze, jakimi są Państwowy Instytut Geologiczny, który pełni również służbę hydrogeologiczną, oraz Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej. Przypominam, że Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej pełni kluczową rolę dla bezpieczeństwa ruchu lotniczego w Polsce.

Program wieloletni. Mamy 30 milionów zł na ochronę przeciwpowodziową i osiągnięcie korzystnego bilansu wodnego w rejonie Odry środkowej. Mówię o cofce stopnia wodnego Malczyce, dokończonych przez nas po ponad 18 latach prowadzenia nieudanej inwestycji, aczkolwiek

bardzo potrzebnej. Następne w kolejności są Brzeg Dolny, Lubiąż i Ścinawa.

Wydatki obronne. Mamy tutaj prawie 2 miliony zł.

Realizujemy projekty z udziałem środków Unii Europejskiej. To jest 258% w porównaniu z danymi z poprzedniego roku. Jeśli ktoś nam zarzuca, że nie wykorzystujemy środków unijnych, to jest w dużym błędzie.

Jeśli mogę, Panie Przewodniczący, to przeszedłbym również do planu finansowego Państwowego Gospodarstwa Wodnego „Wody Polskie”. To jest w dalszej części, ale przedstawiłbym to teraz z uwagi na obecność pani prezes Beaty Orlik. Gdyby były jakieś pytania szczegółowe, to ona służyłaby odpowiedzią. Ja o godzinie 14.30 mam spotkanie u pana premiera w sprawie węgla i jego dystrybucji z portów, ale dopóki tu jestem, dopóty oczywiście będę do państwa dyspozycji.

Jeśli chodzi o plan finansowy Państwowego Gospodarstwa Wodnego „Wody Polskie”, to tu są przychody w wysokości 1 miliarda 700 milionów zł. Wpływy to oczywiście opłaty za pozwolenia wodnoprawne, za usługi wodne, wpływy związane z gospodarowaniem powierzonym mieniem Skarbu Państwa oraz dotacje z budżetu państwa na wydatki bieżące, realizację zadań obronnych, współfinansowanie projektów realizowanych z udziałem kosztów unijnych.

Na tym bym wyczerpał swoją wypowiedź, Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo. Gdyby były jakieś pytania, to służę odpowiedzią. Tak jak mówię, Państwowe Gospodarstwo Wodne „Wody Polskie” dzięki ramowej dyrektywie wodnej, rozwiązaniom unijnym jest liderem, jeśli chodzi o gospodarowanie wodami w Polsce. Robi to świetnie, ale potrzebuje o wiele, wiele więcej nakładów, szczególnie inwestycyjnych i utrzymaniowych. Pamiętajmy, że to jest organizm żywy, że „Wody Polskie” potrzebują ruchomości, nieruchomości, potrzebują sprzętu do utrzymania rzek i kanałów, również portowych. Jak długo jest gospodarz polskich wód, tak długo bezpieczeństwo przeciwpowodziowe Polaków jest zapewnione. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA**

Dziękuję bardzo.

Zapytam teraz państwa senatorów, czy są uwagi do przedłożenia budżetu przez pana ministra. Nie widzę chętnych.

Pan legislator ma jakieś uwagi? Nie ma uwag.

Skoro nie ma uwag, to przechodzimy do następnej części budżetowej.

Poprosimy teraz przedstawiciela Państwowej Agencji Atomistyki o przedstawienie części budżetowej 68.

Jest bodajże pan wiceprezes. Tak?

**WICEPREZES
WYKONUJĄCY OBOWIĄZKI PREZESA
PAŃSTWOWEJ AGENCJI ATOMISTYKI
ANDRZEJ GŁOWACKI**

Tak. Dzień dobry.

(Przewodniczący Zdzisław Pupa: Dzień dobry.)

Szanowny Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo! Wysoka Komisjo!

Dziękując za życzenia, również w imieniu...

Słuchać mnie, tak?

(Przewodniczący Zdzisław Pupa: Tak, tak, bardzo dobrze.)

W imieniu swoim i pracowników Państwowej Agencji Atomistyki życzę wszystkiego najlepszego na ten nowy, 2023 r.

Jeżeli chodzi o działania prezesa Państwowej Agencji Atomistyki, to one wynikają z ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe. W myśl tej ustawy prezes PAA jest centralnym organem administracji rządowej wykonującym zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej kraju.

Teraz pokrótce przedstawię informację o projekcie budżetu na 2023 r. Jeżeli chodzi o dochody budżetowe w części 68 „Państwowa Agencja Atomistyki”, to zostały one zaplanowane w dziale 750 „Administracja publiczna” w wysokości 292 tysięcy zł. Głównym źródłem tych dochodów są wpływy z opłat za egzamin niezbędny do uzyskania uprawnień umożliwiających zatrudnienie na stanowisku mającym istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz uzyskania uprawnień inspektora ochrony radiologicznej. Z tego tytułu zostały zaplanowane dochody budżetowe w wysokości 276 tysięcy zł. Dodatkowo mamy zaplanowane dochody z tytułu kar nakładanych przez prezesa PAA na kierowników jednostek organizacyjnych prowadzących

działalność z wykorzystaniem promieniowania jonizującego, tj. 15 tysięcy zł.

Jeżeli chodzi o wydatki budżetowe, to zostały one zaplanowane na 2023 r. w wysokości 49 milionów 799 tysięcy zł, z czego 47 milionów 744 tysiące to są wydatki z budżetu państwa, a 55 tysięcy zł to są wydatki z budżetu środków europejskich. Planowane na 2023 r. wydatki dotyczą kilku działań. Pierwszym działaniem jest działalność w zakresie rozwoju energetyki jądrowej. Tu Państwowa Agencja Atomistyki będzie uczestniczyć w realizacji zadania pt. „Bezpieczeństwo gospodarcze państwa i gospodarka złożami kopalin”, w ramach którego realizowany jest program wieloletni pn. „Program polskiej energetyki jądrowej”. Na realizację tego zadania zaplanowano w części 68 kwotę blisko 26 milionów zł, co stanowi 53,3% planowanych wydatków ogółem.

Te wydatki są rozłożone na 4 kategorie. Pierwszą z nich jest wzmocnienie kadrowe i budowa kompetencji w PAA. Tu jest ponad 12 milionów. Środki te są zaplanowane na obecne i nowe etaty dla kadry pracowniczej. W 2023 r. planujemy zwiększyć nasze zatrudnienie co najmniej o kolejne 20 osób. Wydatki w tej kategorii obejmują także wynagrodzenia wraz z pochodnymi, szkolenia pracowników, koszty podróży służbowych, wydatki związane z utrzymaniem miejsca pracy.

Kolejną kategorią w ramach tej działalności jest dostosowanie zaplecza sprzętowego i infrastrukturalnego PAA do zadań wynikających z programu PEJ. Tu mamy zaplanowane 12 milionów 738 tysięcy zł. Środki te są zaplanowane na zakup odpowiedniego sprzętu i oprogramowania przeznaczonego do wykonywania analiz bezpieczeństwa, do oceny dokumentacji składanej przez inwestora, do rozbudowy systemu monitoringu radiacyjnego kraju, a także na zakup specjalistycznego auta, które będzie pełniło funkcję ruchomego laboratorium, na rozbudowę zintegrowanego systemu informatycznego, na potrzeby komputerowego centrum analizy danych. Mówimy tu też o takich rzeczach jak wyposażenie stanowisk pracy, koszty utrzymania siedziby, usługi informatyczne. Wszystko to wchodzi w tę kategorię wydatków.

Trzecią kategorią wydatków jest wykonywanie zadań kontrolnych oraz pozostałych prac towarzyszących realizacji zadań wynikających z PEJ. To jest kwota 350 tysięcy zł. Będziemy

prowadzić działania informacyjno-komunikacyjne, potrzebne będą usługi tłumaczenia i krajowe podróże służbowe.

Dodatkowo czwartą kategorię stanowi system wsparcia techniczno-eksperymentalnego dla PAA. Tu planowane jest zamawianie niezależnych ekspertyz związanych z lokalizacją elektrowni jądrowej, opracowywanie wstępnych modeli obliczeniowych dla elektrowni jądrowej, opracowanie i opiniowanie zaleceń organizacyjno-technicznych prezesa. Środki na ten cel w wysokości 10 milionów zł zostały zabezpieczone w rezerwie celowej.

Drugim działaniem prezesa PAA w 2023 r., na które zaplanowano wydatki w kwocie 12 milionów 503 tysięcy zł, jest nadzór nad spełnieniem warunków bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w działalnościach związanych z pokojowym wykorzystaniem energii atomowej. Nadzór ten obejmuje wydawanie zezwoleń na prowadzenie działalności w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące, prowadzenie kontroli tej działalności, nadawanie uprawnień personalnych w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. Poza tym w tym działaniu uwzględniono koszty funkcjonowania Rady do spraw Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej, czyli ciała opiniodawczo-doradczego funkcjonującego przy prezesie PAA.

Trzecim działaniem, jakie będziemy realizować w 2023 r., jest ocena sytuacji radiacyjnej kraju, na co zaplanowano kwotę 8 milionów 81 tysięcy zł. Działanie to obejmuje koordynowanie i prowadzenie monitoringu radiacyjnego kraju, wykonywanie zadań centrum awaryjnego i krajowego punktu kontaktowego.

Kolejne działanie to jest współpraca międzynarodowa w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej. Na ten cel przeznaczono ponad 1,5 miliona zł. Główne działania to jest organizacja spotkań międzynarodowych, podróże służbowe zagraniczne, składki do organizacji międzynarodowych HERCA i MAEA.

Ostatnim działaniem, jakie będziemy podejmować, jest obsługa roszczeń byłych pracowników zakładów rud uranu w Kowarach. Na ten cel mamy zaplanowane 113 tysięcy zł.

Ponadto w 2023 r. PAA będzie kontynuować współpracę przy realizacji projektu pn. „Wzmocnienie bezpieczeństwa w zakresie CBRNE – koordynacja i standaryzacja” finansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu

Finansowego 2014–2021 w ramach programu „Sprawy wewnętrzne”. Na realizację tego zadania mamy zaplanowane 64 tysiące zł.

Jeżeli chodzi o wynagrodzenia, to w 2023 r. zaplanowaliśmy środki w wysokości 21 milionów 92 tysięcy zł. Łączne zatrudnienie w PAA będzie wynosić 184 etaty, w tym 72 w ramach realizacji programu PEJ.

Jeżeli chodzi o wydatki majątkowe, to na 2023 r. zostały one zaplanowane w kwocie 9 milionów 164 tysięcy. Są to głównie środki na realizację zadania pn. „Dostosowanie zaplecza sprzętowego i infrastrukturalnego PAA do zadań wynikających z programu PEJ”, o którym mówiłem. Chodzi o zakup stacji wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych, specjalistycznych aut, oprogramowania, sprzętu na potrzeby PEJ.

Mając na uwadze powyższe, wnoszę do Szanownej Komisji o pozytywne zaopiniowanie projektu budżetu w części 68 „Państwowa Agencja Atomistyki”. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY ZDZISŁAW PUPA

Dziękuję bardzo za przedstawienie spraw związanych z częścią 68 „Państwowa Agencja Atomistyki”.

Zadaję pytanie senatorom. Czy są uwagi do części 68?

Pan legislator? Nie ma uwag.

Przechodzimy do kolejnej części, mianowicie do rezerw celowych. Część 83 „Rezerwy celowe”, poz. 4, 32, 55 i 60 oraz część budżetowa 85, załącznik 1 i 2, „Budżety wojewodów ogółem”.

Prosimy przedstawiciela Ministerstwa Finansów o zreferowanie tego tematu. Później ogłosimy minutę przerwy i poprosimy pana ministra Siarkę, który czeka na korytarzu na swoją część, dotyczącą środowiska i klimatu.

Kto z Ministerstwa Finansów referuje te 2 części, czyli część 83 i 85?

Proszę bardzo. Proszę uprzejmie.

ZASTĘPCA DYREKTORA DEPARTAMENTU FINANSOWANIA SFERY GOSPODARCZEJ W MINISTERSTWIE FINANSÓW ELŻBIETA MILEWSKA

Elżbieta Milewska, zastępca dyrektora Departamentu Finansowania Sfery Gospodarczej, Ministerstwo Finansów.

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo! Szanowni Państwo!

Jeżeli chodzi o rezerwy celowe, to w poz. 4 „Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych oraz ochrona ludności, w tym jest 1 miliard 327 milionów 929 tysięcy zł na realizację projektu Ochrona Przeciwpowodziowa w Dorzeczu Odry i Wisły” została zaplanowana kwota 2 miliardów 327 milionów 929 tysięcy zł. Rezerwa ta została zaplanowana na wniosek ministra spraw wewnętrznych i administracji w porozumieniu z ministrem infrastruktury w zakresie realizacji projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły.

W poz. 32 pn. „Zwrot gminom utraconych dochodów w związku ze zwolnieniem z podatku od nieruchomości w parkach narodowych i rezerwach przyrody oraz w związku ze zwolnieniem z podatków: rolnego, od nieruchomości, leśnego przedsiębiorców o statusie centrum badawczo-rozwojowego, zwrot gminom utraconych dochodów z podatku od nieruchomości w specjalnych strefach ekonomicznych w postaci części rekompensującej subwencji ogólnej” została zaplanowana kwota 14 milionów zł. Zaplanowanie tej rezerwy nastąpiło z inicjatywy ministra finansów w związku z zapotrzebowaniami zgłoszonymi w tym obszarze przez wojewodów.

W poz. 50 zostały zaplanowane środki dla spółek wodnych na dofinansowanie działalności bieżącej w zakresie realizacji zadań związanych z utrzymaniem wód i urządzeń wodnych. Została na to zaplanowana kwota 40 milionów zł na wniosek ministra rolnictwa i rozwoju wsi na podstawie ustawy – Prawo wodne.

W poz. 59 zostały zaplanowane środki na dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej w wysokości 475 milionów 87 tysięcy zł. Zaplanowanie tej rezerwy nastąpiło z inicjatywy ministra klimatu i środowiska oraz ministra infrastruktury. Środki z tej rezerwy będą rozdzielane dla państwowych jednostek budżetowych.

W poz. 60 „Środki na przedsięwzięcia niskoemisyjne” została zaplanowana kwota 173 milionów 500 tysięcy zł. Zaplanowanie tej rezerwy nastąpiło na wniosek ministra klimatu i środowiska w oparciu o ustawę o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków. To tyle, jeżeli chodzi o rezerwy.

Przedmiotem zainteresowania Wysokiej Komisji są również dochody i wydatki w budżetach wojewodów. Jeżeli chodzi o dochody, zostały one zaplanowane w dziale 900 „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska” w wysokości 5 milionów 442 tysięcy zł. Głównymi źródłami dochodów w tym dziale są wpływy z tytułu grzywien i kar pieniężnych od osób fizycznych oraz od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych. To kwota 3 milionów 952 tysięcy zł.

Jeżeli chodzi o wydatki, przedmiotem zainteresowania Wysokiej Komisji są 3 działy.

Dział 20 „Leśnictwo”. W tym dziale zostały zaplanowane wydatki z zakresu gospodarki leśnej w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa zgodnie z zapotrzebowaniem wojewodów na kwotę 6 milionów 677 tysięcy zł.

W dziale 900 „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska” zostały zaplanowane środki w wysokości 213 milionów 683 tysięcy zł. W strukturze tych wydatków są dotacje i subwencje, świadczenia na rzecz osób fizycznych, wydatki bieżące jednostek budżetowych i wydatki majątkowe. W tym dziale zostały zaplanowane wydatki z przeznaczeniem na finansowanie wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska. Jest to kwota 208 milionów 305 tysięcy zł, z czego na wynagrodzenia zaplanowano kwotę 184 milionów 249 tysięcy zł. Ponadto zaplanowano środki na pozostałą działalność – są to zadania dotacyjne – w wysokości 3 milionów 734 tysięcy zł. Na zadania z zakresu administracji w ochronie powietrza atmosferycznego i klimatu zaplanowano 1 milion 23 tysiące zł, na zmniejszenie hałasu i wibracji – 503 tysiące zł, na gospodarkę odpadami – 70 tysięcy zł. Są to zadania planowane na wniosek poszczególnych wojewodów.

W ostatnim dziale, dziale 925 „Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody” zostały zaplanowane wydatki w kwocie 21 milionów 303 tysięcy zł. Struktura tych wydatków to dotacje i subwencje na kwotę 21 milionów 293 tysięcy zł i na świadczenia na rzecz osób fizycznych na kwotę 10 tysięcy zł. W tym dziale zaplanowano wydatki: na zadania związane z działalnością i funkcjonowaniem parków krajobrazowych we wszystkich województwach – kwota 21 milionów 189 tysięcy zł; na zadania związane z ochroną i konserwacją pomników przyrody

w 4 województwach, dolnośląskim, małopolskim, mazowieckim i śląskim – kwota 104 tysięcy zł; na wypłatę renty wyrównawczej dla osoby fizycznej poszkodowanej w wypadku samochodowym za zderzeniem z żubrem w województwie zachodniopomorskim – kwota 10 tysięcy zł.

Wysoka Komisjo, uprzejmie proszę o pozytywne zaopiniowanie omawianych materiałów. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA**

Dziękuję.

Czy załączniki też pani teraz omówi? Np. załącznik nr 3? Tu chodzi o dochody budżetu ze środków europejskich.

(Zastępca Dyrektora Departamentu Finansowania Sfery Gospodarczej w Ministerstwie Finansów Elżbieta Milewska: Jeśli chodzi o zakres dochodów i wydatków środków europejskich, to poprosiłabym koleżankę z Departamentu Instytucji Płatniczej.)

Bo tu mamy jeszcze inne załączniki, nr 3, 6, 7. Pani to wszystko omówi. Tak?

(Głos z sali: Nie wszystkie. Nr 3, 4, 15, 16, 17.)

W takim razie zapytam: czy są uwagi tego, co pani dyrektor do tej pory przedstawiła, do tego wystąpienia?

Proszę bardzo. Pan senator Władysław.

(Senator Władysław Komarnicki: Komarnicki.)

Komarnicki, tak.

**SENATOR
WŁADYSŁAW KOMARNICKI**

Ja mam taką prośbę. Albo to uszło mojej uwadze, albo minister i pani tego nie przedstawili. Byłem na wielu spotkaniach z przedstawicielami rządu po tej katastrofie, która miała miejsce na Odrze, i wiem, że na to była przeznaczana specjalna pula. To jest tragedia i chodzi o odrestaurowanie. I uszło mojej uwadze... Nic nie słyszałem, jeżeli chodzi o finanse i o tę tragedię. Nie słyszałem. Ani pani dyrektor nie mówiła, ani pan minister nie mówił, że są specjalne środki przeznaczone na odrestaurowanie Odry.

**ZASTĘPCA DYREKTORA DEPARTAMENTU
FINANSOWANIA SFERY GOSPODARCZEJ
W MINISTERSTWIE FINANSÓW
ELŻBIETA MILEWSKA**

Jeżeli można... W mojej ocenie to pytanie winno być skierowane do dysponenta części 22, czyli ministra infrastruktury, ewentualnie do pani prezes, przedstawiciela „Wód Polskich”, którzy tak naprawdę realizują zadania w zakresie gospodarki wodnej na Odrze. Dziękuję.

**SENATOR
WŁADYSŁAW KOMARNICKI**

Przepraszam bardzo, Panie Przewodniczący, chciałbym dopytać. Ja specjalnie czekałem, aż pani będzie referować, bo wydaje mi się, że odpowiada pani za finanse, a ta pozycja jest znacząca i w którejś szufladzie jest na nią miejsce. Minister nic nie mówił na ten temat.

(Zastępca Dyrektora Departamentu Finansowania Sfery Gospodarczej w Ministerstwie Finansów Elżbieta Milewska: Nie wiem... Jeśli można...)

**PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA**

Proszę bardzo.

**ZASTĘPCA DYREKTORA DEPARTAMENTU
FINANSOWANIA SFERY GOSPODARCZEJ
W MINISTERSTWIE FINANSÓW
ELŻBIETA MILEWSKA**

Panie Senatorze, czy chodzi o zaplanowanie na 2023 r. specjalnych środków dedykowanych na usuwanie skutków...

(Senator Władysław Komarnicki: Tak.)

Ja reprezentuję resort finansów, czyli omawiam działy dotyczące wydatków w budżetach wojewodów. Co do zasady w działach 900 i 925 tego typu wydatki nie były planowane, ponieważ one nie są planowane na gospodarkę wodną. W obszarze gospodarki wodnej większość środków planowana jest co do zasady w części 22, której dysponentem jest minister infrastruktury. W mojej ocenie za właściwe należałoby uznać skierowanie tego pytania nie do ministra

finansów, który referuje budżety wojewodów w tym zakresie, ale do dysponenta części 22 bądź przedstawicieli „Wód Polskich” odpowiadających za te zadania. Być może w planie szczegółowym Państwowego Gospodarstwa Wodnego „Wody Polskie” są dedykowane na to środki. W tym momencie nie czuję się osobą właściwą do tego, żeby odpowiadać w tym zakresie.

PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA

Dziękuję.
Pan senator Pęcherz.

SENATOR
JANUSZ PĘCHERZ

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.
Ja w zasadzie miałem nie zabierać głosu, ponieważ wcześniej odbyło się posiedzenie Komisji Nadzwyczajnej do spraw Klimatu i była tam duża dyskusja. Myślę, że pana ministra Witkowskiego nie było na posiedzeniu tej komisji, bo nie sądzę, że miałby wtedy tak dobry humor. Ja widzę taki problem – zgłosiłem to także w tamtej komisji – że my tak naprawdę mamy to wszystko tak podzielone, że nic nie wiemy.

(*Głos z sali: Oczywiście.*)

Każdy mówi swoje, każdy powie, że ma ten dział, ten załącznik, i nikt nie odpowiada kompleksowo za coś, co w tym budżecie się dzieje. Ja sobie nie wyobrażam – byłem 12 lat prezydentem miasta – żeby tak przedstawiać budżet, z którego... Chyba że się chce, żeby nikt nic nie wiedział. Radni też mieli kłopoty, żeby się zapoznać z książką budżetową. My też mamy określone kłopoty. Ale „Wody Polskie”... Pan minister na koniec powiedział, że tak naprawdę dopóki mamy gospodarza, czyli „Wody Polskie”, dopóty mamy pewność bezpieczeństwa przeciwpowodziowego. Jeżeli ja przyjmę, że to, co mówi minister, jest pewne... Bardzo się cieszę, bo podobno mamy pewność, jeśli chodzi o bezpieczeństwo przeciwpowodziowe. Ale na posiedzeniu komisji, o której wspomniałem, wybrzmiało to zupełnie inaczej. Całe szczęście, że nic takiego się nie wydarzyło, jeśli chodzi o sytuację powodziową w Polsce, bo na razie możemy jakoś spokojnie obok tego tematu przechodzić. Ale z drugiej

strony pani dyrektor, przedstawiając bardzo merytorycznie to, co do niej należy, mówi o ponad 2 miliardach zł na ochronę przeciwpowodziową, o które to miliardy prosi minister spraw wewnętrznych. Jednocześnie widzę, że jest tutaj część 22, część ministra infrastruktury. I dobrze by było, gdybyśmy usłyszeli, że na bezpieczeństwo przeciwpowodziowe gospodarstwo wodne ma tyle, minister infrastruktury ma tyle, a minister spraw wewnętrznych ma tyle. I ja bym wiedział, że z tego wynika bezpieczeństwo przeciwpowodziowe państwa. To jest nasz problem. Nie wiemy, jak zachowywać się przy tym budżecie, jeśli n środków jest poza budżetem. My o nich w ogóle nie wiemy albo wiemy bardzo mało. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA

Dziękuję.
Pani dyrektor udzieli odpowiedzi?
Proszę uprzejmie.

ZASTĘPCA DYREKTORA DEPARTAMENTU
FINANSOWANIA SFERY GOSPODARCZEJ
W MINISTERSTWIE FINANSÓW
ELŻBIETA MILEWSKA

W uzupełnieniu. Ja referowałam rezerwy celowe i jedną z pierwszych rezerw, o których powiedziałam, była właśnie rezerwa z poz. 4 „Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych oraz ochrona ludności – cytuję tytuł pełen – w tym 1 miliard 327 milionów 929 tysięcy na realizację Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły”. Łączna kwota w tej rezerwie to 2 miliardy 327 milionów 929 tysięcy zł. Z tego „Wodom Polskim” na działania w obszarze Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły dedykowana jest kwota... Ona jest zaznaczona w tym tytule. To jest 1 miliard 327 milionów 929 tysięcy zł. I nie minister spraw wewnętrznych i administracji, ale minister infrastruktury wniosł, żeby te środki zabezpieczyć na szeroko rozumiany Projekt Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły. Pan senator pytał o trochę inne, konkretne zadanie. Ja pozwoliłam sobie zasugerować, że przedstawiciel „Wód Polskich”, który jest z nami na sali, może odpowiedzieć na takie

szczegółowe pytanie, czy w planie finansowym... My dysponujemy informacjami na temat dotacji, które planujemy w ustawie budżetowej dla „Wód Polskich”, ale co do zasady na pytanie, jakie szczegółowe zadania realizuje jednostka... Właściwe byłoby, żeby przedstawiciele tej jednostki mogli odpowiedzieć na takie pytanie. Nie wiem, czy pomogłam, czy doprecyzowałam swoją wypowiedź w tym obszarze. Dziękuję.

**SENATOR
WŁADYSŁAW KOMARNICKI**

Dziękuję bardzo. Doprecyzowała pani. Ja celowo nie zadawałem pytania, bo czekałem na przedstawiciela ministra finansów. Nikt nie powiedział, ile przeznaczamy na tę tragedię. Sytuacja od lipca się nie zmieniła, tam się zwiększa tragedia i, o dziwo, do dzisiaj nie ma wyniku. Niemcy, nasi sąsiedzi, już dawno mają ten wynik, znają przyczynę, a my udajemy, że natura zrobiła to sama.

**PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA**

Dziękuję za uwagi, które zostały przedstawione. Więcej uwag nie ma.

Proszę panią bardzo o przedstawienie części, które akurat będzie pani...

**NACZELNIK WYDZIAŁU PLANOWANIA
I REALIZACJI BUDŻETU PAŃSTWA
W ZAKRESIE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ
W DEPARTAMENCIE
INSTYTUCJI PŁATNICZEJ
W MINISTERSTWIE FINANSÓW
ANNA KARASIŃSKA**

Dzień dobry.

Anna Karasińska, Ministerstwo Finansów, naczelnik wydziału w Departamencie Instytucji Płatniczej.

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo! Szanowni Państwo!

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2023 w załączniku nr 3 zaplanowano dochody budżetu środków europejskich w łącznej wysokości 107 miliardów 18 milionów 773 tysięcy zł, co

stanowi wzrost o 25% w porównaniu do planu na rok 2022.

Na tę kwotę składają się dochody z tytułu realizacji zadań w ramach następujących programów: regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 – kwota w wysokości 15 miliardów 350 milionów 270 tysięcy zł; Programu Operacyjnego „Infrastruktura i środowisko” na lata 2014–2020 – kwota w wysokości 17 miliardów 486 milionów 156 tysięcy zł; Programu Operacyjnego „Wiedza, edukacja, rozwój” 2014–2020 – kwota w wysokości 2 miliardów 257 milionów 475 tysięcy zł; Programu Operacyjnego „Polska Wschodnia” 2014–2020 – kwota w wysokości 7 miliardów 252 milionów 394 tysięcy zł; Programu Operacyjnego „Polska cyfrowa” na lata 2014–2020 – kwota w wysokości 864 milionów 801 tysięcy zł; Programu Operacyjnego „Rybnictwo i morze” 2014–2020 – kwota w wysokości 474 milionów 27 tysięcy zł; Programu Operacyjnego „Pomoc żywnościowa” 2014–2020 – kwota w wysokości 93 milionów 775 tysięcy zł; Instrumentu „Łącząc Europę” – kwota w wysokości 1 miliarda 970 milionów 16 tysięcy zł; Norweskigo Mechanizmu Finansowego 2014–2021 – kwota w wysokości 590 milionów 55 tysięcy zł; Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014–2021 – kwota w wysokości 611 milionów 656 tysięcy zł; wspólnej polityki rolnej – kwota w wysokości 23 miliardów 944 milionów 619 tysięcy zł; z programów w ramach perspektywy finansowej 2021–2027, i to jest kwota łączna 7 miliardów 974 milionów 363 tysięcy zł, jak również Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności w części grantowej w wysokości 26 miliardów 834 milionów 398 tysięcy zł.

Jeśli chodzi o załącznik nr 4 do projektu ustawy budżetowej na rok 2023, to zostały w nim zaplanowane wydatki budżetu środków europejskich w łącznej wysokości 123 miliardów 201 milionów 513 tysięcy zł z przeznaczeniem na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich, z wyłączeniem pomocy technicznej, co stanowi wzrost o 28% planu w porównaniu do danych z roku 2022.

W ramach podanej kwoty w poszczególnych częściach budżetowych została zaplanowana suma 51 miliardów 253 milionów 517 tysięcy zł na wydatki przeznaczone na projekty realizowane w ramach następujących programów perspektywy finansowej Unii Europejskiej

2014–2020... Jest 16 regionalnych programów operacyjnych na te lata. Jest Program Operacyjny „Infrastruktura i środowisko”, Program Operacyjny „Wiedza, edukacja, rozwój” 2014–2020, Program Operacyjny „Polska Wschodnia” 2014–2020, Program Operacyjny „Inteligentny rozwój” 2014–2020, Program Operacyjny „Polska cyfrowa”, Program Operacyjny „Rybnictwo i morze”, Program Operacyjny „Pomoc żywnościowa” na lata 2014–2020 oraz Instrument „Łącząc Europę” w sektorze „Transport”. Wydatki zostały zaplanowane także na projekty Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014–2021 i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2014–2021. Są tam również wydatki z zakresu wspólnej polityki rolnej oraz wydatki na programy realizowane w ramach nowej perspektywy finansowej na lata 2021–2027.

Pozostała część wydatków budżetu środków europejskich została zaplanowana w rezerwach celowych. Są 3 pozycje rezerw celowych. Pierwsza z nich, poz. 97, jest przeznaczona na finansowanie Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności. Jest to część grantowa w kwocie 26 miliardów 834 milionów 398 tysięcy zł. Poz. 98 przeznaczona jest na finansowanie programów z budżetu środków europejskich. Tu jest kwota w wysokości 45 miliardów 45 milionów 700 tysięcy zł. Poz. 99 to finansowanie wynagrodzeń w ramach budżetu środków europejskich. Tu jest kwota 67 milionów 898 tysięcy zł. Wynik budżetu środków europejskich na rok 2023 został ustalony na poziomie minus 16 miliardów 182 milionów 740 tysięcy zł.

Jeśli chodzi o załącznik nr 15, to zostały w nim ujęte planowane dochody i wydatki budżetu środków europejskich oraz budżetu państwa w latach 2023–2025 w zakresie programów finansowanych z udziałem środków europejskich, programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej oraz programów Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa. Jest on złożony z 2 tabel, jest tabela pierwsza i tabela druga. W tabeli pierwszej przedstawiono dochody i wydatki budżetu środków europejskich oraz budżetu państwa w latach 2023–2025 w podziale na poszczególne programy, natomiast w tabeli nr 2 określono plan wydatków budżetu środków europejskich i budżetu państwa na 2023 r. w podziale na programy w ramach poszczególnych części budżetowych. W załączniku nr 15 zaplanowano

na rok 2023 dochody w wysokości 109 miliardów 853 milionów 338 tysięcy zł, z tego w ramach budżetu państwa 2 miliardy 834 miliony 565 tysięcy zł, a w ramach budżetu środków europejskich 107 miliardów 18 milionów 773 tysiące zł. Określono wydatki w wysokości 85 miliardów 267 milionów 919 tysięcy zł, z tego w ramach budżetu państwa 7 miliardów 180 milionów 4 tysiące, a w ramach budżetu środków europejskich 78 miliardów 87 milionów 915 tysięcy zł.

Jeśli chodzi o załącznik nr 16, to jest tam wykaz programów wraz z limitami wydatków i zobowiązań w kolejnych latach w zakresie realizacji programów finansowanych z udziałem środków europejskich. On również składa się z 2 tabel. W tabeli pierwszej zaplanowano limit kwot zobowiązań i wydatków na realizację programów operacyjnych finansowanych z udziałem środków europejskich. Ten limit zobowiązań w latach 2014–2030 zaplanowano w wysokości 845 miliardów 695 milionów 812 tysięcy zł, w tym w ramach środków europejskich będzie to kwota 739 miliardów 980 milionów 136 tysięcy zł, a w ramach budżetu państwa – 66 miliardów 52 milionów 711 tysięcy zł.

Wydatki na 2023 r. zaplanowano w wysokości 85 miliardów 746 milionów 130 tysięcy zł. W ramach środków europejskich jest to kwota w wysokości 74 miliardów 231 milionów 392 tysięcy zł, a w ramach budżetu państwa – 6 miliardów 94 milionów 657 tysięcy zł. W załączniku nr 16 w tabeli nr 2 zaplanowano limit wydatków na realizację wspólnej polityki rolnej w roku 2023 w wysokości 29 miliardów 740 milionów 595 tysięcy zł. Środki europejskie zaplanowano w kwocie 25 miliardów 121 milionów 283 tysięcy zł, a środki budżetu państwa w kwocie 4 miliardów 619 milionów 312 tysięcy zł.

Ostatni z prezentowanych przeze mnie załączników to jest załącznik nr 17. Zawiera się w nim wykaz programów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu wraz z limitami wydatków budżetu państwa przeznaczonych na finansowanie tych programów, które nie zostały ujęte w załączniku nr 16. Na rok 2023 w załączniku nr 17 zaplanowana kwota to 158 milionów 466 tysięcy zł. Obejmuje ona wydatki na realizację Funduszu Azylu, Migracji i Integracji,

Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami w kwocie 71 milionów 23 tysięcy zł oraz innych programów finansowanych z budżetu Unii Europejskiej i EFTA w wysokości 87 milionów 443 tysięcy zł. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA**

Dziękuję serdecznie, Pani Naczelnik.

Czy są uwagi do części związanych z dochodami i wydatkami budżetu środków europejskich?

Proszę bardzo. Pan senator Janusz Pęcherz. Proszę uprzejmie.

**SENATOR
JANUSZ PĘCHERZ**

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Próbowałem przejrzeć te załączniki po drodze. Jest ich za dużo. Za dużo jest tych kwot, żeby się zorientować w całości sprawy. Ale ja mam inne pytanie. Na ile... Być może państwo mi teraz nie odpowiecie, ale na posiedzeniu plenarnym będzie jeszcze minister finansów. Na ile kwoty, które są tu planowane... W bardzo dużej większości są to kwoty pochodzące z Unii Europejskiej. Jak patrzę na... 109 miliardów: 2 miliardy – budżet, 107 miliardów środki europejskie. Na ile jesteśmy pewni, że będziemy mieli te środki na 2023 r.? One są tu wpisane. Czy my, jeśli chodzi o budżet, jesteśmy pewni, że... Jeżeli środki z Unii Europejskiej nie przyjdą, to czym je uzupełnimy? Czy przesuniemy zadania, które są zaplanowane do realizacji? Czy na takie pytanie można uzyskać tutaj odpowiedź, czy nie bardzo? Dziękuję.

**NACZELNIK WYDZIAŁU PLANOWANIA
I REALIZACJI BUDŻETU PAŃSTWA
W ZAKRESIE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ
W DEPARTAMENCIE
INSTYTUCJI PŁATNICZEJ
W MINISTERSTWIE FINANSÓW
ANNA KARASIŃSKA**

Spróbuję, jeśli mogę. Te dochody zostały zaplanowane na podstawie zgłoszeń poszczególnych dysponentów budżetowych, którzy przewidują, że otrzymają zaliczki bądź refundacje na

realizację poszczególnych projektów. Jeżeli one nie zostaną zrealizowane, to będzie to związane z opóźnieniami w realizacji projektów bądź z innymi przyczynami technicznymi. Generalnie spodziewamy się takich kwot. Dziękuję.

(*Senator Janusz Pęcherz: Czy można jeszcze?*)

**PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA**

Proszę, proszę.

**SENATOR
JANUSZ PĘCHERZ**

Jeszcze chcę uzupełnić. Na ile kwoty ze środków europejskich, które są tutaj zaplanowane, 123 miliardy – wymieniam największą kwotę, która była podana – mają... Widzę, że dużo zadań jest finansowanych jeszcze ze środków z perspektywy 2014–2021. Ile środków z tych 123 miliardów, tak mniej więcej, orientacyjnie, procentowo, jest zaplanowanych w ramach nowej perspektywy lub KPO?

**NACZELNIK WYDZIAŁU PLANOWANIA
I REALIZACJI BUDŻETU PAŃSTWA
W ZAKRESIE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ
W DEPARTAMENCIE
INSTYTUCJI PŁATNICZEJ
W MINISTERSTWIE FINANSÓW
ANNA KARASIŃSKA**

Jeśli chodzi o środki na starą perspektywę... Pan senator ma na myśli 123 miliardy. To dotyczy wydatków budżetu środków europejskich. Tak?

(*Senator Janusz Pęcherz: W części... 52 miliardy na określony cel, 26 miliardów na kolejny cel itd.*)

Już, sekundę, tylko... Może państwo kontynuujecie, a ja sprawdzę.

(*Senator Janusz Pęcherz: Jeżeli teraz będzie pani miała problem, to...*)

Ja mam te dane, tylko nie chcę, żebyście państwo czekali. Za chwileczkę powiem.

(*Senator Janusz Pęcherz: To może być nam dane jeszcze przed plenarnym posiedzeniem, jeżeli...*)

Nie. Już...

(*Senator Janusz Pęcherz: Dziękuję.*)

**PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA**

To jeszcze w takim razie zapytam. Czy ktoś z państwa będzie referował załączniki nr 6, 7, 8, 9 i 10? Pani Dyrektor?

**ZASTĘPCA DYREKTORA DEPARTAMENTU
FINANSOWANIA SFERY GOSPODARCZEJ
W MINISTERSTWIE FINANSÓW
ELŻBIETA MILEWSKA**

Szanowny Panie Senatorze, ten program jest tak ułożony, że załączniki dotyczące dotacji podmiotowych, celowych powinien referować zarówno minister infrastruktury, jak i minister klimatu i środowiska, ponieważ one dotyczą nie tylko budżetu wojewodów. W odniesieniu do Ministerstwa Finansów referujemy budżety wojewodów. W tych załącznikach są również dotacje dla parków narodowych, dla „Wód Polskich” czy środki na programy wieloletnie. Rozumiem, że pan minister klimatu będzie to referował, bo to dotyczy części 51 i 41.

(*Przewodniczący Zdzisław Pupa: Dziękuję.*)

W budżetach wojewodów środki na zadania zlecone i wynagrodzenia... Ja to referowałam w odniesieniu do działań przypisanych budżetom wojewodów.

**PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA**

To zostawimy te tematy ministrowi klimatu, niech udziela odpowiedzi na tematy związane z załącznikami.

Czy czekamy, Panie Senatorze, na odpowiedź?

**SENATOR
JANUSZ PĘCHERZ**

Ja myślę, że możemy się umówić tak, że dostarczy pani do komisji tę informację, o którą mi chodziło, czyli porównanie środków europejskich... Jaka kwota przypada z pieniędzy

z perspektywy 2014–2021, a jaką kwotę bierzemy już z perspektywy 2022–2027?

(*Naczelnik Wydziału Planowania i Realizacji Budżetu Państwa w zakresie Środków Unii Europejskiej w Departamencie Instytucji Płatniczej w Ministerstwie Finansów Anna Karasińska: Oczywiście. Przyślemy po prostu odpowiedź piśmenną. Dziękuję.*)

Dobrze. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA**

Szanowni Państwo, nie ma już, jak widzę, uwag do załączników do części budżetowej 83, 85 i załączników nr 3, 4, 15, 16, 17. Wobec tego ogłoszę minutową przerwę i poprosimy pana ministra klimatu, który czeka na zewnątrz.

Państwu dziękujemy za udział, za wsparcie, za pomoc, za przedstawienie tych części budżetowych. Życzymy, jak już mówiłem wcześniej, szczęśliwego nowego roku, samych pięknych dni w nowym roku.

(*Senator Jadwiga Rotnicka: I więcej pieniędzy.*)

I więcej pieniędzy – mówi pani przewodnicząca.

Dziękujemy bardzo.

Minuta przerwy, Szanowni Państwo.

(*Przerwa w obradach*)

**PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA**

Szanowni Państwo, pozwolicie, że wznowimy posiedzenie senackiej Komisji Środowiska poświęcone omówieniu części budżetowych. Do omówienia zostały nam 2 części budżetowe, „Środowisko” i „Klimat”.

Jest z nami pan minister klimatu i środowiska, pan minister Edward Siarka, z towarzyszącymi osobami. Jest z nami również pan Dominik Bąk, wiceprezes Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Panie Ministrze, oddajemy panu głos. Zamieniamy się w słuch. Myślę, że będą tutaj pytania do pana ministra. To trochę wynika z poprzednich omawianych części. Prosimy na początek o przedstawienie części 41, Panie Ministrze.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
EDWARD SIARKA

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Projekt budżetu na 2023 r. w części 41, czyli „Środowisko”.

Po stronie dochodów oszacowano kwotę w wysokości 178 milionów 661 tysięcy. Główną pozycją dochodów w tej części budżetowej są w 95% dochody będące wpływami z tytułu opłat za użytkowanie górnicze oraz z tytułu udostępniania informacji geologicznej, które stanowią łącznie 170 milionów 600 tysięcy zł. To jest główna pozycja, nic się w tej sprawie nie zmienia od wielu lat, te dochody są mniej więcej na tym samym poziomie, chociaż na 2023 r. jest wzrost o 106,8%.

Jeśli idzie o wydatki w tej części budżetowej, to wydatki budżetowe na 2023 r. są związane z bieżącą działalnością oraz realizacją projektów finansowanych z udziałem środków europejskich i innych środków zagranicznych, które zaplanowano w wysokości 546 milionów 581 tysięcy. Jest to 118% wydatków w stosunku do wydatków z projektu ustawy budżetowej do 2022 r. Po stronie wydatków 534 miliony 97 tysięcy zł to są wydatki ujęte w ustawie budżetowej. Środki na współfinansowanie i finansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej to 19 milionów 721 tysięcy zł, a same środki europejskie to 12 milionów 484 tysiące zł. To jest 49,8% wydatków ujętych w ustawie budżetowej na 2022 r. Wynika to z tego, że jesteśmy po prostu na końcówce realizacji projektów unijnych ze starej perspektywy finansowej. Tyle, można by powiedzieć w uproszczeniu, zostaje nam jeszcze środków do wydatkowania.

Jeśli idzie o wydatki na wynagrodzenia, to w tej części budżetowej wyniosą one 211 milionów 300 tysięcy zł łącznie ze środkami unijnymi. Warto zauważyć, że tak jak w przypadku pozostałych części budżetowych 3% tej kwoty to środki na fundusz nagród oraz wzrost wynagrodzeń o 7,8% w stosunku do kwot z roku 2022. Jak powiedziałem, środki europejskie są pomniejszone w stosunku do roku 2020... To wynika również ze zmniejszenia wydatków wynikających z harmonogramu wydatkowania tych środków.

Bardzo ważną pozycję w tej części budżetowej stanowią środki na finansowanie parków narodowych, 23 parków narodowych jako państwowych osób prawnych. To zawsze państwa posłów czy senatorów szczególnie interesuje. Tutaj muszę powiedzieć, że przychody w 2023 r., jeśli chodzi o zadania bieżące oraz inwestycyjne w parkach narodowych, zaplanowano w wysokości 354 milionów 200 tysięcy zł, natomiast koszty funkcjonowania tych parków na poziomie 375 milionów 500 tysięcy zł. Średnia liczba zatrudnionych w 23 parkach narodowych w stosunku do roku 2022... Tu będzie wzrost o 35 etatów. Łącznie będzie to 1 tysiąc 555 pracowników. Jeśli idzie o wynagrodzenia dla pracowników parków narodowych, to tutaj mamy troszkę inaczej tę grupę potraktowaną. Zaplanowano w ustawie budżetowej, że parki narodowe na wynagrodzenia otrzymają więcej niż w 2022 o 10,5%.

W 2023 r. w ramach części budżetowej 41 kontynuowana będzie realizacja programu wieloletniego pn. „Program Rozpoznania Geologicznego Oceanów”, PRoGeO. Zaplanowano tutaj wydatki z budżetu państwa na poziomie 40 tysięcy zł oraz środki pozabudżetowe, 32 miliony 400 tysięcy zł z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

To takie główne informacje. Otrzymaliście państwo materiał, objaśnienia do projektu budżetu w tej części budżetowej. Jeśli będą pytania, to na nie odpowiemy z państwem dyrektorami. Wnoszę o przyjęcie przez komisję tej części budżetowej po stronie dochodów, jak i wydatków. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA**

Dziękuję bardzo.

Proszę o uwagi do części 41.

Proszę bardzo, pan senator Janusz Pęcherz. Proszę uprzejmie.

**SENATOR
JANUSZ PĘCZERZ**

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Ja nie będę wchodził w tej chwili głęboko w problem, który przedstawił pan minister,

dlatego że, jak wspominałem, było już posiedzenie komisji, na którym padło wiele pytań i odpowiedzi. Ale nie było tam mowy o parkach. Chcę się dowiedzieć, na ile sytuacja, jeśli chodzi o płace w parkach narodowych, się poprawiła w porównaniu z tym, co mieliśmy. Byliśmy z panem przewodniczącym, z panem przewodniczącym i z panią przewodniczącą na wyjazdowym posiedzeniu komisji w Bieszczadach i tam wysłuchiwalismy, no, różnych rzeczy. Później pani minister przedstawiała taki jakby plan poprawy w najbliższych miesiącach sytuacji w parkach. Czy pan minister jest w stanie nam dzisiaj powiedzieć, czy pracownicy parków, wszystkich parków – myślę, że nie załatwia się spraw jednego – są w miarę usatysfakcjonowani tą zmianą i tym, co się planuje? To się planuje dla całej sfery budżetowej, a chodzi o 7,8% podwyżki w roku 2023. Dziękuję bardzo.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
EDWARD SIARKA**

Jeśli mówimy o płacach, to myślę, że nie będzie zaskoczeniem... Pracownicy, jak to się mówi, zawsze chcieliby więcej, nigdy dość środków. Muszę tu powiedzieć, że w 2022 r., Panie Senatorze, wzrost wynagrodzeń w parkach wyniósł 23%, nie zapominajmy o tym. Myśmymy w tamtym roku takiego wzrostu dokonali. To było działanie, które było wymuszone m.in. tym, że... Rzeczywiście przez wiele, wiele lat pracownicy parków, jeśli idzie o wynagrodzenia, bardzo mocno odstawali. Zobaczmy chociażby, ile dzisiaj zarabiają np. leśnicy. Tak jak powiedziałem, w 2022 r. ten wzrost wynosił 23%, natomiast w tym roku to jest 10,5%, z czego 7,5% wynika z działań, które są związane z budżetem, natomiast te pozostałe procenty, które jak gdyby dobijają tę wartość do poziomu 10,5%, to są środki unijne.

(Senator Janusz Pęcherz: Mogę jeszcze?)

**PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA**

Proszę bardzo.

**SENATOR
JANUSZ PĘCHERZ**

Dziękuję, Panie Ministrze. Ja właśnie tego się chciałem dowiedzieć. Liczyliśmy na to, że zmiany są. Nie wiedziałem, jaki to był procent w 2022 r. No, jeżeli to było 23% plus teraz 10%, to... Pewno i tak nie będą zadowoleni pracownicy, ale jest lepiej, niż było. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA**

Dziękuję.
Pan senator Komarnicki.

**SENATOR
WŁADYSŁAW KOMARNICKI**

Dziękuję, Panie Przewodniczący.
Panie Ministrze, jest pan trzecim referentem w ramach budżetu, a ja jeszcze nie słyshałem, żeby w budżecie była pozycja, którą obiecywał pan premier Morawiecki kilkakrotnie, sam słyshałem, oraz jego wojewodowie: zachodniopomorski, lubuski oraz dolnośląski. Oni mówili, że będą specjalne fundusze na odwrócenie tragedii, jeżeli chodzi o Odrę. Czy panu coś wiadomo na ten temat? Może pan będzie coś wiedział.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
EDWARD SIARKA**

Pieniądze na działania związane z tym, co się wydarzyło na Odrze, czyli tą sytuacją ekologiczną, jaka miała miejsce w związku z rozwojem alg, Panie Senatorze, są przewidziane, tylko nie w tej części budżetowej. Konsultuję się tu z biurem finansów... Jeśli dobrze pamiętamy, to jest to w rezerwie budżetowej. W chwili nie potrafię powiedzieć, która to jest pozycja, ale na pewno w rezerwie budżetowej są środki na działania z tym związane.

(Głos z sali: W części 51, GIOŚ...)

W części 51, budżet głównego inspektora ochrony środowiska... Takie pieniądze są. Część

środków – mogę się nieprecyzyjnie wypowiedzieć – jest przewidziana na działania związane z monitoringiem, natomiast druga część środków jest na działania związane z przywróceniem bioróżnorodności w rzece.

(*Senator Władysław Komarnicki*: Panie Ministrze, no, chociaż trochę się dowiedziałem. Ale wiadomo, Panie Ministrze, że po stronie polskiej...)

Odpowiemy panu, Panie Senatorze, precyzyjnie na piśmie, tak żeby tutaj nie było żadnych wątpliwości.

(*Senator Władysław Komarnicki*: Chciałem o to prosić w końcówce mojej wypowiedzi.)

Trudno mi tak z głowy w tym momencie odpowiedzieć, tym bardziej że to nie jest ta część budżetowa.

**SENATOR
WŁADYSŁAW KOMARNICKI**

To jest poważna sprawa, Panie Ministrze...

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Edward Siarka*: Tak, tak.)

To jest w moim okręgu wyborczym i ja im powiedziałem na ostatnim spotkaniu, że jadę obradować na temat budżetu i na pewno im potem powiem, jaka to jest suma. To jest bardzo ważna rzecz, tym bardziej że jeszcze nie mamy wyniku, co jest przyczyną ze strony Polski. Same algi... To jest na razie tylko spekulacja.

**PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA**

Pan senator otrzyma odpowiedź na piśmie, tak pan minister zapewnił. Tak że myślę, że będzie miał pan senator szczegóły...

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Edward Siarka*: Tak, odpowiemy na piśmie, dlatego że tutaj naprawdę precyzyjnie trzeba się wypowiedzieć.)

(*Senator Władysław Komarnicki*: Dziękuję.)

Dziękuję.

Nie ma więcej uwag dotyczących części 41.

Proszę pana ministra o zreferowanie części 51 „Klimat”, w której są również plany finansowe parków narodowych.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
EDWARD SIARKA**

Nie, parki narodowe mamy w części 41. W części 51, jeśli analizujemy dochody... Chcę zwrócić uwagę, że prognozowane dochody w części 51 na 2023 r. to głównie dochody z tytułu aukcji uprawnień do emisji gazów cieplarnianych, czyli słynnego systemu ETS. Przewidziana kwota przychodów do budżetu z całości emisji to jest 18 miliardów 204 miliony zł. Na posiedzeniu poprzedniej komisji mieliśmy wiele pytań z tym związanych. Część środków, proszę państwa, w tej części budżetowej jest dochodem budżetu państwa, a część po prostu jest inaczej zapisana. Tak więc było wiele pytań. Jesteśmy gotowi, żeby w tej chwili na wszelkie pytania odpowiedzieć, tak żeby państwo mieli dokładny obraz tego, jak ta kwota 18 miliardów 204 milionów zł jest tutaj ujęta.

Jeśli idzie o część wydatkową w tej części budżetowej 51, to zaplanowane wydatki z budżetu państwa wynoszą 375 milionów zł, w tym 88 milionów 800 tysięcy zł stanowią wydatki na współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej. W tej części podstawową grupę wydatków stanowią wydatki bieżące jednostek budżetowych, które stanowią 94% całości wydatków w omawianej części.

Wydatki w ramach budżetu środków europejskich zostały zaplanowane w tej części budżetowej na poziomie 1 miliarda 285 milionów, co stanowi 65% wydatków ujętych w ustawie budżetowej na 2022 r... To są też środki, tak jak w poprzedniej części budżetowej, wydatki ujęte w umowach o dofinansowanie realizacji projektów oraz związane z zakończeniem perspektywy finansowej 2014–2020.

Jeśli idzie o limit wynagrodzeń w części 51, to został on ustalony w wysokości 187 milionów 500 tysięcy zł. I są tu te same zapisy co do funduszu nagród wynoszącego 3% i wzrostu wynagrodzeń na poziomie 7,8%. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA**

Dziękuję.

Czy są uwagi do tej części? Nie ma.

W tym momencie poprosimy pana prezesa Bąka o przedstawienie planu finansowego Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Proszę bardzo, Panie Prezesie.

(Zastępca Prezesa Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Dominik Bąk: Dziękuję...)

Jeszcze tylko zapytam pana ministra, przepraszam bardzo, o załączniki nr 6, 7, 8, 9, 10...

(Wypowiedź w tle nagrania)

Proszę?

(Głos z sali: Pan minister mówił o tym.)

Pan minister mówił już o tych załącznikach?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Dobrze. Skoro mówił...

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Edward Siarka: Czy coś jest jeszcze niejasne?)

Nie, nie. Wszystko jest dobrze.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Edward Siarka: Okej. Dziękuję.)

Połączył pan w swoim wystąpieniu... Pamiętam, rzeczywiście były omawiane te załączniki, choć nie były wymienione z nazwy. Wobec powyższego chciałbym do protokołu zaznaczyć, że one były omówione.

Proszę bardzo, Panie Prezesie.

**ZASTĘPCA PREZESA
ZARZĄDU NARODOWEGO FUNDUSZU
OCHRONY ŚRODOWISKA
I GOSPODARKI WODNEJ
DOMINIK BĄK**

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Proszę państwa, pokrótce przedstawię projekt planu finansowego Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na 2023 r. Rozpocznę może od tego, od czego zwykle rozpoczynam, czyli od zakresu wypowiedzi... Plan przygotowujemy na podstawie stosownego rozporządzenia ministra finansów, które określa tryb, sposób i terminy opracowania tego dokumentu, a istotą, osią gospodarki finansowej funduszu jest załącznik do ustawy budżetowej, w którym jest ujęta jedna tabela, w zasadzie część tabeli planu finansowego, z planem na 2023 r. I to jest część A tego projektu planu, który jest reprezentowany w układzie

memoriałowym i który stanowi załącznik do ustawy budżetowej.

Chciałbym zwrócić państwa uwagę na pozycje, które, można powiedzieć, w dynamiczny sposób będą wpływać na to, jak będzie prowadzona gospodarka finansowa. Zatem zacznę od planowanych przychodów na 2023 r., które wyniosą blisko 9 miliardów zł. To jest wielkość, która w sposób istotny różni się od tego, co planowaliśmy na rok ubiegły, a mianowicie jest wyższa o prawie 4 miliardy zł od kwoty zaplanowanej na rok 2022. Powiem krótko, z czego to wynika. Po pierwsze, w ramach przychodów z prowadzonej działalności spodziewamy się uzyskać z 3 źródeł większe przychody. Największa zmiana na plus dotyczy przychodów ze sprzedaży przez Komisję Europejską uprawnień do emisji w ramach systemu handlu uprawnieniami do emisji. Na zeszły rok planowaliśmy 900 milionów zł, a teraz jest to kwota przekraczająca 1,5 miliarda zł. Idąc dalej, spodziewamy się wyższych przychodów – w równych kwotach, po 300 milionów zł – z tytułu opłat zastępczych i kar wynikających z ustawy o efektywności energetycznej, a także z tytułu opłaty emisyjnej, która stanowi źródło przychodów narodowego funduszu od kilku lat. To łącznie wygeneruje przychody wyższe od tych, które były planowane na ubiegły rok, o 600 milionów zł. I to jest jedna część przychodów, tj. przychody z prowadzonej działalności.

I druga, którą nazwę ogólnie pozostałymi przychodami. Tutaj największa zmiana wygenerowana została przez znowu 2 czynniki. Po pierwsze, spodziewamy się uzyskać – spodziewamy się i w zasadzie już uzyskujemy, w formie zaliczek – środki od innych jednostek spoza sektora finansów publicznych. Na dzisiaj wpłynęło 120 milionów zł, ale planujemy, że to będą 2 miliardy 260 milionów zł. I to będą środki, które posłużą do prefinansowania realizacji zadań nakreślonych w Krajowym Planie Odbudowy, a pierwszym i takim flagowym projektem, który będzie finansowany z tych środków... Mamy 6 programów, które będą finansowane z KPO. Ten pierwszy, oczekiwany, dotyczy... To jest po prostu program „Czyste powietrze”. W związku z tym, że wzrosły stopy procentowe, spodziewamy się wyższych przychodów – pomimo udzielania niskoprocentowanych, preferencyjnych pożyczek – z tytułu odsetek, a także z tytułu... Chodzi o oprocentowanie lokowanych przez nas

środków. I tutaj będzie wzrost łącznie o 900 milionów zł. To byłyby przychody.

A jeżeli chodzi o koszty, to chcę powiedzieć, że ta pozycja składa się z 2 elementów. Pierwszy to są koszty funkcjonowania, a drugi to koszty realizacji zadań. Ale zanim powiem o kosztach, chciałbym nadmienić, że w 2023 r. zaplanowaliśmy wydatkowanie łącznej kwoty prawie 12 miliardów zł. Na tę kwotę składają się 2 elementy, finansowanie dotacyjne, które jest ujawnione w części A tabeli planu, i kwota ok. 3 miliardów 700 milionów zł, której wprowadzimy wprost w części A tabeli planu nie pokazujemy, bo to jest ujęcie memoriałowe, ale jest w części B w układzie kasowym, i są to wypłaty na finansowanie przedsięwzięć w formach zwrotnych, głównie w formach pożyczkowych. A zatem tak zarysowana kwota 12 miliardów zł jest ujęta albo w bezpośredni, albo w pośredni sposób w projekcie planu finansowego narodowego funduszu na 2023 r.

Jeśli państwo pozwolą, powiem o głównych kierunkach wydatkowania tych środków. Po pierwsze, to są wydatki na program „Czyste powietrze”. Tutaj przewidujemy wypłaty w kwocie 2 miliardów 630 milionów zł w 2023 r. Narodowy fundusz nadal będzie realizował ciężące na nim zobowiązania wynikające z odrębnych ustaw. Wpłaty z tych różnych tytułów wyniosą 1,5 miliarda zł.

Kolejnym dużym obszarem, który będzie wspierany środkami narodowego funduszu i środkami, które pozostają w dyspozycji narodowego funduszu, będzie obszar wsparcia niskoemisyjnego transportu, infrastruktury ładowania pojazdów elektrycznych i infrastruktury tankowania wodorem – 1 miliard 200 milionów zł. Oprócz tego będziemy kontynuowali zadania z zakresu dofinansowania rozwoju infrastruktury energetycznej i kogeneracji dla energetyki i przemysłu. Będziemy też wspierać budownictwo energooszczędne oraz inne przedsięwzięcia służące ograniczeniu emisji, głównie tych przemysłowych i pochodzących z energetyki. Przewidujemy, że wielkość finansowania w tym zakresie wyniesie ponad 1,5 miliarda zł. W tym jest finansowanie kolejnej edycji programu „Mój prąd”, programu, który cieszy się rosnącym zainteresowaniem po zmianie zasad rozliczenia, ale i po zmianie warunków udzielenia dofinansowania. Tutaj przewidujemy, że wpłacimy kwotę 0,25 miliarda zł.

Będą też kontynuowane zadania z zakresu racjonalnego gospodarowania odpadami, z zakresu wspierania przedsięwzięć służących poprawie jakości stanu wód, wsparcie w zakresie systemów oczyszczania ścieków komunalnych. Współ z innymi źródłami finansowania... Chodzi o wszystkie zadania, które będą służyć adaptacji do zmian klimatu i przeciwdziałaniu nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska.

Kolejnym elementem, który znajdzie się w przestrzeni finansowania narodowego funduszu, jest oczywiście kontynuacja wsparcia, głównie pożyczkowego, w postaci współfinansowania programów europejskich czy programów finansowanych ze środków europejskich i innych środków niepodlegających zwrotowi, takich jak np. środki norweskie. Przypuszczamy, że... Mówię o przypuszczeniach, bo sytuacja się często zmienia. Zaplanowaliśmy ponad 700 milionów zł na ten obszar działania. I to byłyby główne kierunki wydatkowania środków i dotacyjnych, i pożyczkowych. A dotacje w kwocie 8 miliardów 100 milionów są w poz. 2 kosztów ogółem, oznaczone rzymską trójką.

Ale chciałbym jeszcze na chwilę zatrzymać się przy kosztach funkcjonowania, bo one rosną w tym planie, rosną o ok. 35 milionów zł. Ten wzrost podyktowany jest 2 czynnikami. Po pierwsze, sumą tego, o czym mówiłem na początku, czyli realizacji i kontynuacji zadań, które podejmujemy na obecnym etapie działalności. Należy pamiętać w szczególności o tym, że rok 2023 jest rokiem, w którym będziemy zamykać Program Operacyjny „Infrastruktura i środowisko”, ponieważ dobiega końca ta perspektywa od strony rozliczeń projektów. Oprócz tego prowadzimy zaawansowane prace w zakresie obsługi projektów finansowanych ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego EOG, a także innych programów obsługiwanych przez fundusz, które, można powiedzieć, umożliwiają nam gospodarowanie środkami albo europejskimi, albo innymi pochodzącymi z zagranicy, które nie podlegają zwrotowi i którym ustawa – Prawo ochrony środowiska przyznaje pierwszeństwo wydatkowania.

Drugi element, niezwykle ważny, który naszym zdaniem w pełni uzasadnia wzrost tych kosztów, to nowe obszary, które będzie finansował narodowy fundusz. Rok 2023 r. będzie, można powiedzieć, takim akceleratorem tych

wszystkich zadań, które zamierzamy zrealizować. To są programy w ramach FEnIKS, nowej perspektywy finansowej 2021–2027, która wejdzie z realizacją w tym roku. Dalej: zadania realizowane z KPO, które już są prefinansowane. To są wszystkie zadania, które będziemy realizować w ramach szeroko rozumianej transformacji energetycznej, która w dużej mierze jest finansowana i będzie finansowana środkami z Funduszu Modernizacyjnego. Wyплаты z samego Funduszu Modernizacyjnego to jest, jak dobrze pamiętam, ok. 1 miliard zł w 2023 r. W związku z tym musimy dbać, może nieładnie powiem, o naszą zdolność, o nasze zasoby, tak żeby podołać wyzwaniom stawianym przez te programy.

Na koniec dodam... Ta perspektywa finansowa dobiega końca. Chciałbym państwu powiedzieć, że na chwilę obecną mamy podpisane blisko 1 tysięcy 400 umów w ramach Programu Operacyjnego „Infrastruktura i środowisko”. Łączna kwota dofinansowania ze środków europejskich projektów w przypadku tego 1 tysiąca 400 umów to jest ponad 20 miliardów zł. Dofinansowanie to pozwoliło w pewnym sensie, można powiedzieć, wygenerować projekty o wartości blisko 40 miliardów zł, a ten rok jako ostatni dla rozliczenia tej perspektywy... Przewiduje się czy trzeba doprowadzić do wydatkowania środków europejskich w kwocie przekraczającej 2 miliardy zł. No i musimy poddać certyfikacji środki w wysokości 4 miliardów zł, co oznacza dla nas po prostu dosyć dużo pracy.

Podsumowując, chciałbym powiedzieć, że przewidujemy czy zaplanowaliśmy osiągnięcie dodatniego wyniku finansowego na koniec 2023 r. Bardzo często, praktycznie zawsze podkreślamy, że sam wynik finansowy nie jest miarą efektywności narodowego funduszu, bowiem były lata, w których planowaliśmy ujemny wynik finansowy, natomiast to oznaczało tylko zejście ze stanu środków pieniężnych i w dalszej perspektywie uzupełnienie tego przychodami, które się pojawiają. Na ten rok planujemy wynik finansowy dodatni, w kwocie ok. 330 milionów zł.

Jeżeli państwo senatorowie, szanowni państwo będziecie mieli pytania, to wspólnie z panem dyrektorem Krzysztofem Piekarzem będziemy się starali udzielić odpowiedzi. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA**

Dziękuję.
Czy mamy uwagi?
Proszę bardzo, pan senator Pęcherz.

**SENATOR
JANUSZ PĘCHERZ**

Panie Przewodniczący, uwag nie mam. Na poprzednim posiedzeniu komisji bardzo pozytywnie oceniłem plan finansowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, sam plan, ale i jego przedstawienie. To dla mnie jest czytelne, jasne. Ale jak się słucha drugi raz, dostaje się te same informacje – albo jakieś nowe – to jest możliwość ich ponownego przemyślenia. Panie Prezesie, miałbym 1 pytanie. Zanotowałem sobie, że zwiększenie stóp procentowych, które nastąpiło, daje większe przychody do narodowego funduszu o kwotę ok. 900 milionów zł. W związku z tym mam pytanie: czy można się spodziewać takiego działania narodowego funduszu... Wiele inwestycji realizowanych w Polsce jest dofinansowywane z udziałem środków unijnych, ale poprzez narodowy fundusz ochrony środowiska. Te kilkuletnie inwestycje mają to do siebie, że umowy, które były podpisywane, stanowią dzisiaj... W ramach prawa zamówień publicznych jest możliwość ich weryfikowania na skutek nieoczekiwanych wzrostów kosztów funkcjonowania czy też kosztów materiałowych itd. Czy w związku z tym, że mamy prawie 1 miliard zł więcej w funduszu, można się spodziewać, że te środki będą w części przeznaczone również na pomoc tym, którzy realizują zadania i których koszty wzrosły w stosunku do wcześniejszych rozstrzygnięć przetargowych? Dziękuję bardzo.

**ZASTĘPCA PREZESA
ZARZĄDU NARODOWEGO FUNDUSZU
OCHRONY ŚRODOWISKA
I GOSPODARKI WODNEJ
DOMINIK BAŃ**

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo! Panie Senatorze!

Dobrze, że pan senator zwrócił na to uwagę, bo ja się pomyliłem, znacznie albo nieznacznie, o 300 milionów zł...

(Głos z sali: Na plus czy minus?)

Pomyliłem się na plus, tak że gorzej... To jest tak. Przychody z odsetek wzrosną o 600 milionów zł. Przepraszam za tę pomyłkę. Dobrze, że to zostało zauważone. No, jest to 600 milionów zł. Oczywiście do nas docierają sygnały dotyczące tego, że są przekroczenia kosztów po rozstrzygnięciach przetargowych. Reagujemy tak, jak jest to możliwe. Nie przyjęliśmy systemowego rozwiązania w przypadku tego problemu. Mamy świadomość, że każda dotacja, nawet ta, która byłaby wywołana przez tego typu sytuację, trochę będzie odkształcać rynek i powstanie zjawisko kuli śnieżnej. Ale są takie projekty, w których zmiana jest na tyle nieistotna dla gospodarki finansowej funduszu, że to czasami się dzieje. Nie chcę, żeby państwo zrozumieli to tak, że tu jest obszar jakiejś uznaniowości. To jest raczej kwestia zagospodarowania środków pozostających w zobowiązaniach wieloletnich i możliwości tych zobowiązań. Jeżeli takie są, to oczywiście nie pozostajemy obojętni, ale co do zasady, systemowo, takich rozwiązań – chyba że o czymś nie wiem albo czegoś nie pamiętam – nie przyjmujemy. Raczej jest to indywidualne traktowanie takich spraw, nie systemowe, tak mogą odpowiedzieć. Ale każde środki wygenerowane z oprocentowania albo z odsetek od pożyczek, których narodowy fundusz udziela, są przeznaczane w pierwszym rządzie na finansowanie projektów. To jest, powiedzmy, rewolwinowy charakter funduszu. Poza tym staramy się, żeby wzrosty kosztów czy w ogóle koszty utrzymania, koszty funkcjonowania narodowego funduszu były pokrywane ze środków odsetkowych, oczywiście po wykorzystaniu tego, co nam wolno... O tym nie powiedziałem, ale te koszty w 1/3 zostaną sfinansowane ze środków pomocy technicznej z programów, które realizujemy. Tak że takie jest przeznaczenie tych środków. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA**

Dziękuję bardzo.
Jeszcze pan senator Komarnicki prosił o głos.
Proszę bardzo.

**SENATOR
WŁADYSŁAW KOMARNICKI**

Jestem pod wrażeniem, jeżeli chodzi o te fundusze. Mam pytanie, Panie Prezesie. Kiedyś był

taki znakomity program KAWKA. Ja jestem senatorem z ziemi gorzowskiej i powiem panu, że ten program wypalił u nas w 100%. Muszę powiedzieć, że kiedyś byliśmy na mapie naszego kraju oznaczeni na czarno, a dzisiaj jesteśmy na zielono. To był program, który był realizowany przez podmioty takie jak PGE, urząd miasta – czytaj: miasto – i obywatel. Sprawdziło się to w 100%. Czy państwo nie macie zamiaru wrócić do czegoś, co jest sprawdzone, Panie Prezesie?

**ZASTĘPCA PREZESA
ZARZĄDU NARODOWEGO FUNDUSZU
OCHRONY ŚRODOWISKA
I GOSPODARKI WODNEJ
DOMINIK BĄK**

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo! Panie Senatorze!

Program KAWKA przyniósł efekt w postaci realizacji wielu inwestycji. Ja pamiętam dane liczbowe, wypłaciliśmy 140 milionów zł pożyczek i 80 milionów zł dotacji. Dzisiaj realizujemy program „Czyste powietrze”, ale nie w prostym rozumieniu samego tego programu...

(Senator Władysław Komarnicki: To mało, Panie Prezesie...)

Dzisiaj mamy ponad 0,5 miliona wniosków na ponad 10 miliardów zł na wymianę nieefektywnych źródeł ciepła i poddanie kompleksowej termomodernizacji budynków jednorodzinnych. Ten program jest rozwijany. Oprócz tego, że, powiedzmy, klasyfikujemy beneficjentów według ich zdolności finansowych do poszczególnych form i na bieżąco aktualizujemy warunki dofinansowania, to powstają, można powiedzieć tak nieładnie, odnogi tego programu, które są skierowane do innych grup odbiorców. KAWKA miała tę zaletę, że ona umożliwiła finansowanie źródeł w budynkach wielolokalowych, czego początkowo nie było w „Czystym powietrzu”. W 2018 r., jak ówczesny minister środowiska, pan Henryk Kowalczyk, rozpoczynał – to było 18 września 2018 r. – wdrażanie tego programu, to powiedział, że ten program będzie rozwijany. I on rzeczywiście jest cały czas, można powiedzieć, obudowywany nowymi funkcjonalnościami wielolokalowe budynki są w nim ujęte. Wydaje mi się, że skala programu „Czyste powietrze”, który za chwilę będzie finansowany kwotą 3 miliardów euro z KPO i z 2 miliardów zł

z FEnIKS-a, powinna stanowić doskonałą odpowiedź w ramach przeciwdziałania zanieczyszczeniu powietrza. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA

Dziękuję.

Nie ma więcej uwag.

Szanowni Państwo, pozwolicie, że przejdziemy do przyjęcia opinii na temat zaprezentowanych i omawianych części budżetowych. Przypomnę, że rozpatrzyliśmy części budżetowe 22, 68, 83, 53, 41, 51. Wysłuchaliśmy też informacji o planie finansowym Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz rozpatrzyliśmy załączniki, zgodnie z zakresem działania Komisji Środowiska, tj. załączniki nr 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 15, 16 i 17.

Dobrze wymieniłem, Panie Mecenasie. Tak?

(Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Mirosław Reszczyński: Wszystkie części przypisane tej komisji jako komisji branżowej oraz załączniki...)

Szanowni Państwo, przystępujemy do głosowania.

Kto jest za wyrażeniem pozytywnej opinii dotyczącej omawianych części? Proszę podnieść rękę.

(Senator Janusz Pęcherz: Nad wszystkimi łącznie głosujemy?)

Wszystkie razem, tak, bo nie było żadnych uwag.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Głosowanie zdalne...

Zamykamy głosowanie zdalne i liczymy głosy.

9 głosów za, nikt nie był przeciw, 2 senatorów się wstrzymało.

Wobec powyższego pozytywnie zaopiniowaliśmy budżet na rok 2023 w częściach właściwych przedmiotowemu zakresowi działania Komisji Środowiska.

Pytanie jest takie: kto zechciałby sprawozdawać na posiedzeniu komisji budżetowej?

Nie widzę chętnych... Jurek, Panie Senatorze Chróścikowski, mam takie pytanie: czy pan senator mógłby sprawozdawać na...

(Senator Jerzy Chróścikowski: Nie mogę, bo ja wtedy...)

(Wypowiedzi w tle nagrania)

(Senator Jadwiga Rotnicka: Janusz może...)

Panie Senatorze Pęcherz?

(Senator Jadwiga Rotnicka: Chciałbyś? Ładnie to robisz.)

(Wesołość na sali)

Na posiedzeniu komisji budżetowej, jutro.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Pan senator Pęcherz wyraża zgodę i na posiedzeniu komisji budżetowej będzie sprawozdawać na temat dzisiejszego naszego spotkania.

Pozdrawiam serdecznie wszystkich państwa na początku nowego roku, życząc wszystkiego najlepszego, samych pięknych dni.

Zamykamy posiedzenie Komisji Środowiska.

(Koniec posiedzenia o godzinie 15 minut 07)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie:

Centrum Informacyjne Senatu, Dział Wydawniczy